

Beszámoló az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának 2017. évben folytatott tevékenységéről

Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma Egyesület a felsőoktatási könyvtárak és hálózatuk szakmai képviselői és érdekegyeztető szervezete. Az Egyesület célja, hogy tudományos, oktatási, tudásmenedzselő, kulturális valamint kulturális örökséget megőrző tevékenységével elősegítse az egyetemi könyvtárak szolgáltatásainak folyamatos fejlesztését, a könyvtárakban található értékek megőrzését, a könyvtári és információs szolgáltatások színvonalának emelését, a jogszabályok és szakmai követelmények érvényesítését.

A szervezet célja

Az egyesület közhasznú tevékenységét a nevelés-oktatás állami közfeladathoz kapcsolódóan végzi, mely teljesítését az egyesület tevékenységét tekintve az alábbi jogszabályi rendelkezések írják elő:

- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 11.§
- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 14.§ (2) bekezdés
- a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997.évi CXL. Törvény 53. § (3) bekezdés (nyilvános könyvtári ellátás elősegítése)
- az országos múzeum, az országos szakmúzeum, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet 5. fejezet, 9.§. (2) bekezdés (Részvétel a kutatásfejlesztési és innovációs programokban, felsőoktatási tartalomfejlesztésekben, hazai és nemzetközi tudományos együttműködésekben, a tudományos kutatás értékelésében és részt vesz a tudományos információk elektronikus szolgáltatásában)

Az egyesület által végzett tevékenységek

- A Magyarországon működő állami és nem állami felsőoktatási könyvtárigazgatók szervezetbe tömörítése, valamint a könyvtári tevékenység összehangolása a felsőoktatási oktatás/kutatás és kulturális és kulturális megőrző tevékenység segítése, harmonikus fejlesztése céljából.
- Részvétel a magyar könyvtárügy egészét érintő jogszabályok, állásfoglalások kidolgozásában.
- Részvétel az felsőoktatási könyvtárakat érintő jogszabálytervezetek kidolgozásában, állásfoglalások kialakításában, a szakmai döntések meghozatalában.

- Döntés-előkészítő állásfoglalások, ajánlások és javaslatok kidolgozása a felsőoktatási szakirodalmi információ-ellátás kérdéseiben.
- Az egyesület foglalkozik a könyvtárak egyetemi szervezetben elfoglalt helyével, az oktató- és kutatómunkát segítő tevékenységével.
- A felsőoktatási könyvtárak egymás közötti, valamint más belföldi szakmai intézményekkel való együttműködésének szervezése.
- Szakmai továbbképzések szervezése és vezetése.
- A felsőoktatási könyvtárak és könyvtárosok érdekképviselője, együttműködve más szakmai és érdekképviselői szervezetekkel.
- Az egyesület nemzetközi kapcsolatrendszerének fenntartása és bővítése.
- Az EKK közhasznú szolgáltatásaiból tagjain kívül is, bárki részesülhet. Ennek biztosítása érdekében az EKK a tevékenységét nyilvánosságra hozza.

Szöveges beszámoló

Stratégiai fejlesztési irányok

Az EMMI Kulturális Államtitkárságának Közgyűjteményi Főosztályával folytatott szakmai párbeszéd eredményeképpen 2017 májusában az EKK szervezetén belül munkacsoport alakult a szervezet által 2016-ban elfogadott stratégiai fejlesztési irányok tovább gondolására azzal a céllal, hogy a készülő anyag alapját képezze az EMMI által esetlegesen meghatározandó stratégiai feladatoknak és az ezekhez rendelhető forrásoknak. Az anyag a nyáron végzett kérdőíves felmérés alapján, majd különféle elemzési technikákkal kibővített helyzetértékeléssel alapozta meg a felvázolt stratégiai fejlesztési irányokat, illetve bemutatta a kormány által elfogadott, releváns nemzeti stratégiákkal való kapcsolódási pontokat. A felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárral és munkatársaival folytatott személyes egyeztetés kijelölte a további feladatokat. A kérdőíves felmérés teljes körűvé tételével és az anyag meghatározott szempontok szerinti átdolgozásával az Oktatási Államtitkárság alkalmasnak találta azt konkrét intézkedések megalapozására. Az EMMI két területen illetékes egységeivel az együttműködés 2018-ban folytatódik.

Jogszába-előkészítés és véleményezés

Az egyesület véleményezte a *muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény* módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetét. Az EKK április 6-i fórumán megvitatta a tervezett változásokat, végül figyelembe véve más könyvtári szakmai szervezetek véleményét és kérését, nem támogatta az előterjesztést.

2017 májusában véleményt alkotott a szervezet a *kiadványok kötelezpéldányainak szolgáltatásáról, megőrzéséről és használatáról* szóló rendelet módosításáról, majd szeptemberben visszamutatás formájában a szakmai véleményt is tükröző következő változatról.

Az egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról szóló saláta rendelet kapcsán az EKK két ízben – eredetileg, majd a visszamutatás során – küldött szakmai véleményt a következő jogszabályokról

- *Korm. rendelet a kulturális szakemberek szakmai továbbképzésének nyilvántartásba vételi eljárási szabályairól*
- *Korm. rendelet a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről*

- *EMMI rendelet a kulturális szakemberek szervezett képzéséről*
- *EMMI rendelet a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról*

Jelentős változásokat hozott a 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításáról szóló tervezet. Ezzel kapcsolatban az egyesület nem csak véleményt, hanem részletes, új munkakörök bevezetését tartalmazó javaslatot küldött a kulturális jogalkotásnak. A javaslatok beépültek a módosított jogszabályba.

Rendezvények

A **2017. április 6-i EKK Fórum** napirendjén szerepelt a felsőoktatási könyvtárak fejlesztési irányainak megvitatása, a kialakított problématerkép alapján. A bérpolitikai gyakorlatok, megoldások áttekintéséhez elkészült az előzetes anyag, de a tagság javaslatára idő hiányában ennek megbeszélése elmaradt. Elfogadásra került az Egyesület 2017. évi munkaterve.

Az egyesület **május 24-én megrendezett Közgyűlésén** a tagok elfogadták a szervezet előző évi munkájáról és a közhasznú tevékenységről szóló beszámolót. Az elnökség és a felügyelő bizottság mandátuma 2017-ben lejárt, ezért tisztújításra került sor. A jelölő bizottság előkészítő munkája alapján a Közgyűlés újraválasztotta az elnökség tagjait. Nagy Zsuzsanna elnökként, dr. Keveházi Katalin elnökhelyettesként, Lévai Klára titkárként folytathatja a munkát. A felügyelő bizottság elnöke ismét Kálóczi Katalin, tagjai Karácsony Gyöngyi és Korom Szilvia.

A **2017. november 28-án megtartott Közgyűlés** módosította az **EKK Alapszabályát**. Új taggal, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem Könyvtárának igazgatójával bővült az egyesület. Tiszteletbeli tagokká választott a Közgyűlés három korábbi tisztségviselőt, dr. Huszár Ernőné, dr. Virágos Mártát és Bakos Klárát. Közvetlenül a Közgyűlés után Szakmai fórum keretében dr. Jóri András ismertette a GDPR lényegét, és életbe lépése nyomán az adatvédelem terén szükségessé váló teendőket. A fórumon lehetőséget kapott a bemutatkozásra két digitalizálással foglalkozó szakember, Rábai Cecília a Digitális Tankönyvtár projektet, Biszak Sándor pedig az Arcanum Kft. tevékenységét mutatta be.

Könyvtári együttműködések

A felsőoktatási könyvtárak számára rendkívül fontos az **EISZ programban** való részvétel. Az EKK-t az EISZ Programtanácsban képviselő nyolc delegált az év folyamán rendre véleményt nyilvánított a felmerülő kérdésekben, az elnök pedig részben előzetesen, részben az ülések után részletesen tájékoztatta az egyesület tagságát a fejleményekről. Az EISZ stratégiáját napirendre tűző február 24-i PT ülésre az EKK testületi véleményt alakított ki, amit az elnök képviselt az ülésen. Ennek lényege a tudományos tartalmak elsőbbsége, az együttműködés körének ésszerű keretek között tartása. A központi finanszírozás növelésének szükségessége.

A **Magyar Tudományos Művek Tára** nemzeti bibliográfiai adatbázis működtetésével kapcsolatos kérdések folyamatosan megvitatásra kerülnek az EKK tagjai között. Az MTMT működési modellje 2017-ben átalakult. A Magyar Rektori Konferencia (MRK) az MTMT Koordinációs Testületébe az EKK elnökét delegálta. Az elnök a KT munkájáról a tagságot folyamatosan tájékoztatja. Az egyesület lehetőséget kapott szakértőket javasolni a Bibliográfiai Szakbizottságba, a javaslatot az MRK elnöke részben elfogadta, részben módosította.

Az **MRK Pécsen megrendezett augusztus 31-i plénumán** az EKK elnöke lehetőséget kapott arra, hogy röviden ismertesse az MTMT KT feladat- és hatáskörét, addigi tevékenységét. Az MRK munkacsoportot hozott létre a plágium ellenőrzés országos közös rendszerének előkészítésére, ebben az EKK tagjai is részt vesznek.

Az egyesület elnöke rendszeresen tájékoztatja a tagokat az **Országos Könyvtári Kuratórium** üléseiről, az ott megtárgyalt kérdésekről.

Az EKK részt vesz a **Könyvtár- és Információtudományi Képzések Kollégiuma** munkájában. Az elmúlt évben a képzési és kimeneti követelményekkel, illetve a szakmai gyakorlatok rendszerével kapcsolatban nyilvánított véleményét.

A **Könyvtári Intézet** felkérte az EKK-t, hogy delegáljon tagokat a nyilvános könyvtárak minőségi kritériumait felülvizsgáló bizottságba. A delegált szakértők értékes munkát végeztek, azonban a vizsgálat eredményeként megszületett javaslat a felsőoktatási könyvtárakra nem terjedt ki.

Jó gyakorlatok megosztása, szakmai kérdések megvitatása

A szervezet levelezőlistáján 2017-ben is számos kérdés került napirendre. A tagok megosztották egymással kialakult jó gyakorlataikat, és ötletekkel, tanácsokkal segítették egymás szakmai problémáinak megoldását. A legfontosabb témák 2017-ben a következők voltak:

- kulturális illetménypótlékkal kapcsolatos intézményi gyakorlat
- e-könyvek beszerzése, nyilvántartása
- plágium ellenőrző alkalmazásokkal kapcsolatos tapasztalatok
- magyar tartalmak bekerülése az Ebsco adatbázisaiba
- nyomtatás, többszörözés a könyvtárakban
- wifi használat
- szakmai rendezvényeken való részvétel szabályozása
- önkiszolgáló kölcsönzés gyakorlata
- Digitális Tankönyvtár projekt – kiadói listák, címlisták

Budapest, 2018. május 18.

Nagy Zsuzsanna